

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΚΟΜ(92) 259 τελικό - ΣΥΝ 303

Βρυξέλλες, 10 Ιουνίου 1992

Επανεξεταζόμενη πρόταση

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Περί εφαρμογής μέτρων αποβλεπόντων στη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχωνών ή θηλαζουσών γυναικών.

(υποβληθείσα από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 149.2 (δ) της συνθήκης ΕΟΚ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΈΚΘΕΣΗ

Η αρχική πρόταση της παρούσας οδηγίας είχε υποβληθεί από την Επιτροπή την 17 Οκτωβρίου 1990⁽¹⁾

Η παρούσα πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου, αποβλέπει στον ορισμό των ελαχίστων ορίων ασφάλειας και προστασίας κατά την εργασία εγκύων γυναικών, λεχωνών και θηλαζουσών μητέρων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (σε πρώτη ανάγνωση) και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσαν τις αντίστοιχες γνώμες τους την 12 Δεκεμβρίου 1990 και την 20 Νοεμβρίου 1990.

Η Επιτροπή διαβίβασε στο Συμβούλιο την 3 Ιανουαρίου 1991 τροποποίηση της πρότασης⁽²⁾.

Στις 19 Δεκεμβρίου 1991 το Συμβούλιο εξέδωσε μια κοινή θέση. Αυτή η κοινή θέση περιλαμβάνει τις τροποποιήσεις που εισήχθησαν στην τροποποιημένη πρόταση της Επιτροπής και κατά συνέπεια ορισμένες τροπολογίες που προτάθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε πρώτη ανάγνωση.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέτασε την κοινή θέση σε δεύτερη ανάγνωση στις 13 Μαΐου 1992 και την ενέκρινε με την επιφύλαξη 17 τροπολογιών.

Από αυτές τις 17 τροπολογίες η Επιτροπή δέχτηκε να συμπεριλάβει πλήρως ή μερικώς τις 11 στην επανεξετασθείσα πρότασή της.

6 τροπολογίες αρνήθηκε, ήτοι τις υπ' αριθ. 1, 5, 6, 16, 18, 19.

Αναφορικά με τις τροπολογίες που δεν αποδέχτηκε, η Επιτροπή εξέδωσε τις ακόλουθες γνώμες:

(1) COM (90) 406 τελικό
(2) COM (90) 692 τελικό

Τροπολογία αριθ. 1

θέσπιση άδειας μητρότητας 16 εβδομάδων.

Παρατηρήσεις: Διατήρηση της πρότασης της Επιτροπής (14 εβδομάδες). Πρόκειται για μια ελάχιστη απαίτηση που παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίσουν άδεια μητρότητας μεγαλύτερης διάρκειας.

Τροπολογία αριθ. 5

Εφαρμογή διαδικασιών διακοπής της εργασίας γυναικών που βρίσκονται σε κατάσταση εγκυμοσύνης που αντιμετωπίζει κινδύνους, κατόπιν υποβολής ιατρικού πιστοποιητικού.

Παρατηρήσεις: Περιττή. Το θέμα αυτό έχει ήδη ρυθμιστεί στο άρθρο 4, παράγραφος 1 της πρότασης οδηγίας (αξιολόγηση κατά περίπτωση των επιπτώσεων επί της κύησης).

Τροπολογία αριθ. 6

Δυνατότητα για τις θηλάζουσες γυναίκες να διακόψουν την εργασία επί μία ή περισσότερες περιόδους.

Παρατηρήσεις: Οι διαδικασίες διακοπής της εργασίας θηλαζουσών γυναικών ήδη καλύπτονται από το άρθρο 5, παράγραφος 3 της πρότασης οδηγίας.

Τροπολογία αριθ. 16

Ετήσια επανεξέταση των παραρτημάτων από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες

Παρατηρήσεις: Οι διαδικασίες εφαρμογής των παραρτημάτων στην τεχνική πρόοδο έχουν ορισθεί ήδη στο άρθρο 12 της πρώτης οδηγίας.

Τροπολογία αριθ. 18:

Δυνατότητα στο πλαίσιο της έκθεσης της Επιτροπής επί της εφαρμογής της οδηγίας να αναθεωρηθεί η διάρκεια της άδειας μητρότητας και του ποσού της αντίστοιχης παροχής.

Παρατηρήσεις: Η δυνατότητα αυτή δεν είναι ενδεδειγμένη: Ο στόχος της έκθεσης της Επιτροπής είναι να αξιολογεί την εφαρμογή της οδηγίας στα διάφορα κράτη μέλη.

Τροπολογία αριθ. 19

Προσθήκη στοιχείων που αφορούν την οργάνωση της εργασίας κατά την αξιολόγηση.

Παρατηρήσεις: Περιττή. Όλα αυτά τα στοιχεία περιέχονται ήδη στην πρόταση οδηγίας.

- Κατανομή του ωραρίου εργασίας:

Ήδη περιλαμβάνεται στη διευθέτηση του χρόνου εργασίας που αντιμετωπίζεται στο άρθρο 5, παράγραφος 1.

- Νυκτερινή εργασία

Πρβλ: άρθρο 7

- Πνευματική κόπωση, κίνδυνος βίας, εργασίες καθιστικές και επαναλαμβανόμενες:

Ήδη περιέχονται στο άρθρο 3, 1, 2η παράγραφος.

- Εργασίες που συνεπάγονται έκθεση σε υψηλές θερμοκρασίες:

Ήδη περιέχεται στο παράρτημα 1, σημείο Α.

Επανεξετασθείσα πρόταση

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Περί εφαρμογής μέτρων αποβλεπόντων στη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων ή θηλαζουσών γυναικών.

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Υπόψη και αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 15

Δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη

ότι τα μέτρα οργάνωσης της εργασίας που αποβλέπουν στην προστασία της υγείας των εγκύων, λεχώνων ή γαλουχουσών εργαζομένων δεν θα έχουν πρόσφορα αποτελέσματα εάν δεν συνοδεύονται από τη διατήρηση δικαιωμάτων σχετιζομένων με τη σύμβαση εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης αμοιβής και/ή του ευεργετήματος κατάλληλου επιδόματος,

Δέκατη έβδομη αιτιολογική σκέψη

ότι, εξάλλου, ούτε οι διατάξεις περί αδείας μητρότητας θα έχουν πρόσφορα αποτελέσματα εάν δεν συνοδεύονται από τη διατήρηση δικαιωμάτων σχετιζομένων με τη σύμβαση εργασίας και τη διατήρηση αμοιβής και/ή το ευεργέτημα κατάλληλου επιδόματος,

Άρθρα 1 και 2

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αμετάβλητα

ότι τα μέτρα οργάνωσης της εργασίας που αποβλέπουν στην προστασία της υγείας των εγκύων, λεχώνων ή γαλουχουσών εργαζομένων δεν θα έχουν πρόσφορα αποτελέσματα εάν δεν συνοδεύονται από τη διατήρηση δικαιωμάτων σχετιζομένων με τη σύμβαση εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης αμοιβής και/ή του ευεργετήματος επιδόματος ισοδύναμης αξίας.

ότι, εξάλλου, ούτε οι διατάξεις περί αδείας μητρότητας θα έχουν πρόσφορα αποτελέσματα εάν δεν συνοδεύονται από τη διατήρηση δικαιωμάτων σχετιζομένων με τη σύμβαση εργασίας και τη διατήρηση αμοιβής και/ή το ευεργέτημα επιδόματος ισοδύναμης αξίας.

Αμετάβλητα

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 3

Κατευθυντήριες γραμμές

1. Η Επιτροπή συνεννοούμενη με τα κράτη μέλη και επικουρούμενη από τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Ασφάλεια, την Υγιεινή και την Προστασία της Υγείας στον Τόπο Εργασίας, χαράζει τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εκτίμηση των χημικών, φυσικών ή βιολογικών παραγόντων καθώς και των βιομηχανικών μεθόδων παραγωγής που θεωρείται ότι ενέχουν κίνδυνο για την υγεία ή την ασφάλεια των εργαζομένων γυναικών κατά την έννοια του άρθρου 2.

Οι αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο κατευθυντήριες γραμμές αφορούν επίσης και τις κινήσεις και θέσεις του σώματος την πνευματική και φυσική κόπωση και τις άλλες φυσικές καταπονήσεις που συνδέονται με τη δραστηριότητα των εργαζομένων γυναικών κατά την έννοια του άρθρου 2.

2. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 κατευθυντήριες γραμμές έχουν στόχο να χρησιμεύσουν ως οδηγός για την προβλεπόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 1, αξιολόγηση.

Προς τούτο, τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις κατευθυντήριες αυτές γραμμές στους εργοδότες και τις εργαζόμενες γυναίκες και/ή στους εκπροσώπους τους στο οικείο κράτος μέλος.

Άρθρα 4 έως 6

1. Αμετάβλητο

Οι αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο κατευθυντήριες γραμμές αφορούν επίσης και τις κινήσεις και θέσεις του σώματος την πνευματική και φυσική κόπωση και τις άλλες φυσικές και πνευματικές καταπονήσεις που συνδέονται με τη δραστηριότητα των εργαζομένων γυναικών κατά την έννοια του άρθρου 2.

2. Αμετάβλητο

Αμετάβλητα

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 7

Νυκτερινή εργασία

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου οι εργαζόμενες κατά την έννοια του άρθρου 2 να μην υποχρεούνται να εκτελούν νυκτερινή εργασία κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης τους, καθώς και επί ένα χρονικό διάστημα μετά τον τοκετό, το οποίο ορίζεται από την εθνική αρχή που είναι αρμόδια για ασφάλεια και την υγεία, με την επιφύλαξη της υποβολής, σύμφωνα με τεχνικές λεπτομέρειες που ορίζουν τα κράτη μέλη ιατρικού πιστοποιητικού που βεβαιώνει την ανάγκη αυτού του μέτρου όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία της εν λόγω εργαζομένης.
2. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 πρέπει να περιλαμβάνουν τη δυνατότητα, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες και/ή πρακτικές :
 - α) μετακίνηση σε θέση εργασίας ημέρας, ή
 - β) απαλλαγής από την εργασία ή παράτασης της άδειας μητρότητας, σε περίπτωση που αυτή η μετακίνηση είναι τεχνικά και/ή αντικειμενικά αδύνατη, ή που για λόγους δεόντως αιτιολογημένους δεν είναι εύλογο να απαιτηθεί λογικά.

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου οι εργαζόμενες κατά την έννοια του άρθρου 2 να μην υποχρεούνται να εκτελούν νυκτερινή εργασία:
 - α) για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 16 εβδομάδων πριν ή μετά τον τοκετό από τις οποίες τουλάχιστον 8 εβδομάδες θα είναι πριν από την αναμενόμενη ημερομηνία τοκετού.
 - β) για άλλα χρονικά διαστήματα μετά από προσκόμιση πιστοποιητικού ιατρού που βεβαιώνει την ανάγκη αυτού του μέτρου για την υγεία της εργαζομένης κατά την έννοια του άρθρου 2:
 - i) κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης
 - ii) κατά την περίοδο μετά τον τοκετό, η διάρκεια της οποίας ορίζεται από την αρμόδια αρχή.

Αμετάβλητο

Άρθρα 8 και 9

Αμετάβλητα

Άρθρο 10

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Απαγόρευση της Απόλυσης

Προκειμένου να εξασφαλισθεί στις εργαζόμενες κατά την έννοια του άρθρου 2, η άσκηση των δικαιωμάτων προστασίας της ασφάλειας και της υγείας της, τα οποία αναγνωρίζονται στο παρόν άρθρο, προβλέπεται ότι :

Αμετάβλητο

1) Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να απαγορευθεί η απόλυση των εργαζομένων γυναικών, κατά την έννοια του άρθρου 2, επί διάστημα εκτεινόμενο από την αρχή της εγκυμοσύνης τους ως το τέλος της άδειας μητρότητας που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις που δεν συνδέονται με την κατάστασή τους και γίνονται δεκτές από τις εθνικές νομοθεσίες και/ή πρακτικές και, ενδεχομένως, εφόσον το εγκρίνει η αρμόδια αρχή.

1) Αμετάβλητο

2. Σε περίπτωση που απολυθεί εργαζόμενη γυναίκα, κατά την έννοια του άρθρου 2 κατά το διάστημα που προβλέπεται στο σημείο 1), ο εργοδότης πρέπει να δικαιολογήσει δεόντως την απόλυση.

2. Σε περίπτωση που απολυθεί εργαζόμενη γυναίκα, κατά την έννοια του άρθρου 2, κατά το διάστημα που προβλέπεται στο σημείο 1), ο εργοδότης πρέπει να δικαιολογήσει γραπτώς την απόλυση.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται για να προστατευθούν οι εργαζόμενες γυναίκες, κατά την έννοια του άρθρου 2, από τις επιπτώσεις απόλυσης, η οποία είναι παράνομη δυνάμει του σημείου 1).

3. Αμετάβλητο

Άρθρο 11

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δικαιώματα συναφή προς τη σύμβαση εργασίας

Προκειμένου να εξασφαλισθεί στις εργαζόμενες εγκύους, κατά την έννοια του άρθρου 2, η άσκηση των δικαιωμάτων προστασίας της ασφάλειας και της υγείας της, τα οποία αναγνωρίζονται στο παρόν άρθρο, προβλέπονται τα εξής :

- 1) Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 5, 6 και 7, τα δικαιώματα που σχετίζονται με τη σύμβαση εργασίας, περιλαμβανομένης της διατήρησης αμοιβής και/ή του ευεργετήματος κατάλληλου επιδόματος των εργαζομένων γυναικών κατά την έννοια του άρθρου 2 πρέπει να εξασφαλίζονται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες και/ή πρακτικές.
- 2) Στην περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο 8, πρέπει να εξασφαλίζονται :
 - α) τα δικαιώματα που σχετίζονται με τη σύμβαση εργασίας των εργαζομένων γυναικών κατά την έννοια του άρθρου 2, εκτός από τα δικαιώματα που αναφέρονται στο κατωτέρω σημείο β),
 - β) η διατήρηση αμοιβής και/ή το ευεργέτημα κατάλληλου επιδόματος στις εργαζόμενες κατά την έννοια του άρθρου 2.
- 3) Το επίδομα που αναφέρεται στο σημείο 2 στοιχείο β) κρίνεται κατάλληλο εφόσον εξασφαλίζει αμοιβή ισοδύναμη τουλάχιστον προς εκείνη που θα εισέπραττε η ενδιαφερόμενη εργαζόμενη σε περίπτωση διακοπής των δραστηριοτήτων της για λόγους συνδεδεμένους με την κατάσταση της υγείας της, εντός ενός ενδεχομένου ανωτάτου ορίου καθοριζόμενου από τις εθνικές νομοθεσίες.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αμετάβλητο

- 1) Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 5, 6 και 7, τα δικαιώματα που σχετίζονται με την σύμβαση εργασίας, περιλαμβανομένης της διατήρησης αμοιβής και/ή του ευεργετήματος επιδόματος ισοδύναμης αξίας των εργαζομένων γυναικών κατά την έννοια του άρθρου 2, πρέπει να εξασφαλίζονται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες και/ή πρακτικές.

Αμετάβλητο

Αμετάβλητο

- β) η διατήρηση αμοιβής και/ή το ευεργέτημα επιδόματος ισοδύναμης αξίας στις εργαζόμενες κατά την έννοια του άρθρου 2.

- 3) Η αμοιβή και το επίδομα που αναφέρονται στα σημεία 1 και 2 στοιχείο β) κρίνονται ισοδύναμα εφόσον εξασφαλίζουν εισόδημα ισοδύναμο τουλάχιστον προς το 80% του μισθού, της ενδιαφερόμενης εργαζόμενης πριν την άδεια εντός ενός ενδεχομένου ανωτάτου ορίου καθοριζόμενου από τις εθνικές νομοθεσίες.

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

- 4) Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να εξαρτούν το δικαίωμα αμοιβής ή επιδόματος που αναφέρεται στο σημείο 1 και στο σημείο 2, στοιχείο β), υπο την προϋπόθεση ότι η ενδιαφερόμενη εργαζόμενη πληροί τους προβλεπόμενους από τις εθνικές νομοθεσίες όρους πρόσβασης σ'αυτά τα ευεργετήματα.

Οι προαναφερόμενοι όροι δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να προβλέπουν περιόδους προηγούμενης εργασίας, μεγαλύτερες των δώδεκα μηνών, αμέσως πριν από την πιθανή ημερομηνία του τοκετού.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

- 4) Αμετάβλητο

Άρθρο 11α (νέο)

Διαδικασία καταγγελίας

Τα κράτη μέλη εισάγουν στην εσωτερική τους έννομη τάξη τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να καταστεί δυνατό σε κάθε εργαζόμενη που θεωρεί ότι θίγεται από την μη τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία να διεκδικεί τα δικαιώματα της δια της δικαστικής οδού, αφού ενδεχομένως προσφύγει σε άλλες αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 11β (νέο)

Βάρος απόδειξης

Σε περίπτωση διαφοράς σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 6, 7 και 10 της παρούσας οδηγίας η οποία ανακύπτει στη διάρκεια του διαστήματος εκτεινόμενου από την αρχή της εγκυμοσύνης της εργαζόμενης γυναίκας, κατά την έννοια του άρθρου 2, ως το τέλος της άδειας μητρότητας που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, εναπόκειται στον κατηγορούμενο να αποδείξει ότι δεν σημειώθηκε δυσμενής διάκριση ή παραβίαση δικαιωμάτων.

Άρθρα 12 έως 14

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ I και II

Αμετάβλητα

Αμετάβλητα

ISSN 0254-1483

COM(92) 259 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

04

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-92-267-GR-C

ISBN 92-77-45042-8

Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
L-2985 Luxembourg